

Rappeutumistako Vai Edistystä

KAPITALISTISESSA yhteiskunnassa muodostuu eri liikeyritysten välinen kilpailu senluontoiseksi, että kaikkien yrittäjiin täytyy yrittää laajentaa liikkeitään. Ne, jotka eivät sitä tee tai ovat kykenemättömiä siihen, jäävät pois pelistä. Laajentaminen ei voi tapahtua tekniikkaa kehittämättä. Tekniikan kehittäminen taas merkitsee sitä, että sen kehittämisen kautta tulee työläisten tuotantokykyisyys lisääntymään. Tämä taas vuorostaan johtaa siihen — jollei työläisten työpäivää ja palkkaa ole ylennetty tekniikan kehittymistä vastaavassa määrässä — että työläisten luoma lisäarvo tulee entistä suuremmaksi, vaikkapa tavarain hinnoissa tapahtuisikin tavanmukainen vähäinen alennus.

Vaikka yksityinen kapitalisti tai heistä muodostunut ryhmä, joka omistaa vissejä tuotantolaitoksia, käsittävätkin mihin tuotantolaitoksiansa laajentaminen ja työtehoisuuden lisääminen tulee johtamaan, niin he eivät kuitenkaan voi siitä luopua, sillä heidän tuotannon supistaminen tai entisellään pidättäminen antaisi jollekin toiselle tilaisuuden päästä parempaan asemaan ja vallata kilpailusta luopuneidenkin markkina-alueet. Siksiäpä kilpailu tuleekin yhä edelleen jatkumaan siitä huolimatta vaikka tuotannon rajoittamisneuvottelut ovatkin jatkuvasti käynnissä. Ja niin olen toistaiseksi voittajana souriutuu se, joka omistaa teknillisesti korkeammalla tasolla olevan koneiston, sillä hänen saama lisäarvoisuus on suurempi kuin niiden, joiden tuotantokoneisto on teknillisesti takapajuinen.

Tuotannon nopea laajeneminen tekniikan kehityksen kautta kun yleensä puhuen merkitsee suhteellisen palkan alentumista, niin, jollei ulkomaisia markkinoita löydetä, seuraa sitä aikaisemmin tai myöhemmin ylituotannosta johtunut pula. Pulan ilmeiseksi tultua näyttää siltä, kun kaikki olisivat menettäneet luottamuksensa järjestelmän siitä kunnialla selviytymiseen nähden, vaikkakin epäilystä yritetään kaikilla mahdollisilla keinoilla salata niin paljon kuin se sulkin on mahdollista.

Mutta koska pulan aiheuttaa se, kun suunnattomat määrät tavaroita on kasaantunut va-

rastohuoneisiin, eikä niille löydy ostajaa, niin sen on astuttava esiin työttömyytenä. Ja kun ne, jotka ovat hankkineet toimeentulonsa työvoimaansa myymällä, erotetaan työpaikoistaan, niin silloin voidaan sanoa kansan suuren enemmistön menettäneen ostokykyisyytensä.

Tämä palkkatyöläisten ostokykyisyytensä menettäminen taas aiheuttaa sen, että keskiluokkalaiset, jotka ovat välittäneet tai myyneet tuottamiaan tavaroita palkkatyöläisille, havaitsivat ennenpitkää myös olevansa pulan kouristuksissa. Tämä pikkuporvarillinen aines, joka ei ole koskaan pystynyt kilpallemaan varsinaisen kapitalistiluokan kanssa tuotantovoimiensa teknillisesti kehittämisessä, yrittää sivuuttaa pulan entistään takaperoisempien tuotantomenetelmien käytäntöön ottamisen kautta. Oikeastaan he ovat joutuneet sellaiseen asemaan tavarain hintain alentumisen kautta, ettei heille ole enää edullista käyttää teknillisesti niinkään tehoisia työkaluja kuin he ovat ennen pulakäyttöä käyttäneet.

Niinpä ovat Yhdysvaltain farmarit tämän pulakauden aikana lakanneet käyttämästä jo kauan pulakauden edellä käytännössä olleita gasolinilla käypiä maanviljelyskoneita ja ottaneet jälleen käytäntöön sellaiset koneet, joiden käyttövoimana he voivat käyttää hevosia tai muuleja. Vissinaista käyttövoimaa vaativia koneita on myös syrjäytetty monilla muilla pientuotannon aloilla, johtuen se pääasiallisesti työpalkkojen huimaavasta alentumisesta.

Näistä tuotannollista rappeutuneisuutta osoittavista ilmiöistä onkin monet huomattavat henkilöt vetäneet sellaisen johtopäätöksen, että valittava pulakausi tulee vaikuttamaan rappeuttavasti tuotannolliseen elämään nähden ja ihmiskunnan ottamaan jälleen käytäntöön takaperoiset tuotantotavat.

Noissa ilmiöissä kylläkin on syytä mainittuun olettamiseen, mutta eri asia kuitenkin on tuleeko se tapahtumaan — tai voiko ihmiskunta palata nykyisestä teknillisesti korkealle kehittyneestä tuotantotavasta jälleen alkuperäiselle tuotantasolle.

Sitä se ei todennäköisesti voine tehdä. Ja mikäli otamme huomioon suurteollisuuden,

jossa on käytännössä korkempain teknillisten saavutuksien edellyttämä paljoustuotanto, niin siellä ei ole mitään tuotannollista rappetumista havaittavissakaan, sen yksinkertaisen syyn tähden, ettei sillä ole siellä mitään edellytyksiä. Paljoustuotanto edellyttää otettavaksi käytäntöön teknillisesti parhaat tuotantokoneet ja on sille luonteenomaista niiden edelleen kehittäminen. Siinä ei voida ottaa käytäntöön takaperoisempia työkaluja, heittämittä sivuun miljoonia dollareita maksavaa koneistoa, joka on siinä määrin elävää työvoimaa säästävä, että sitä tuskin voitaisiin korvata vakavimmitta seurauksitta.

Tuotannollista rappetuneisuutta tapahtuu pulakausina vain sellaisilla tuotantoaloilla ja niiden kansankerrosten keskuudessa, joissa tuotanto on jo ennen pulakauden esiintuloa ollut takapajulista; aloilla joissa pääomat eivät ole olleet siinä määrin keskittyneet, että se olisi edellyttänyt teknillisesti korkealle kehittyneen tuotantotavan käytäntöön ottamisen.

Mutta vaikka pulalla onkin edellä esiintuodun tapainen yhteiskuntataloutta rappettava ilmiö, joka saattaa väliaikaisesti vähentää tuotantokykyisyyttäkin, niin se kuitenkin on tuotantotekniikan ja samalla tuotannollisten voimien edelleen kehittymisen voimakas kiihotin. Pulan aikana entistään takapajuisempiin tuotantotapoihin turvautuneet tuottajat menettävä entistä enemmän merkitystään ja tulevat tavallaan työnnetyksi sivuun siitä asemasta, joka niillä on ennemmin ollut yhteiskunnallisena tuotantoon nähden.

Kuinka suuressa mittakaavassa näitä tuotannollisesti takapajuisella tuotantotasolla olevia tuottajia nykyisen pulakauden aikana olisikaan esim. Yhdysvalloissa tullut sysätyksi sivuun tavaratuotannosta, jollei valtio olisi hypännyt väliin, ryhtymällä avustamaan pienuottajia suoranaisesti ja julistamalla voimaan velkojen maksun tuonemmaksi lykkäämisen. Pulakauden luonteenomainen ja edistykseellinen, joskin visseihin kansankerroksiin ankarasti koskeva, toiminta tuli hallituksen toimenpiteiden kautta jossakin määrin siirretyksi tuonemmaksi, mutta ei suinkaan ehkäistyksi, sillä takaperoinen tuotantotapa tulee joka tapauksessa häviämään ennemmin tai myöhemmin. Sitä ei voi estää hallituksen väliintulo-

kaan jatkuvasti, joskin se onnistui sitä tällä kertaa hidastuttamaan, sillä tuotannollisen elämän kehitys on paljon voimakkaampi kuin mikään poliittinen hallitus.

Niinpä nyt jo, vaikka pulakauden päättymisestä ei vielä ole mitään tietoa, on niin varakkaana pidetty Yhdysvaltain hallitus käyttänyt melkein kaiken luottonsa tuotannollisesti takaperoisessa asemassa olevien aineiden pinalapysyttämiseen, josta me palkkatyöläiset emme suinkaan ole missään kiitollisuuden velassa hallitukselle. Sitäpaitsi on meidän ymmärrettävä sen olleen kehitysvastaisen menetelytavan, jonka kautta hallitus on yrittänyt jatkaa sairaloista olemassaoloaan.

Pääasiassa pulat edistävät kapitalististen suhteiden kehittymistä kaikkine seurauksineen, niihin kuuluu pulatkin. Ja mikäli tuotantotekniikka tulee täydellisemmäksi paljoustuotannon alalla, niin sikäli se myös tekee valtionkin kykenemättömäksi ehkäisemään pulakaudelle ominaista takaperoinen tuotantotapojen käytännöstä syrjäyttämistä.

Tältä näkökannalta pulaa katsoen, havaitsemme sen olevan kehitystä eteenpäin sysäyvän vipusimen. Ollen sellaisenaan välttämättömän paheen ohella yhteiskunnallisen tuotannon yhäti edistyvään suuntaan johtava tekijä, joka tulee näyttelemään johtavaa osaa yksityisomistusoikeuden tuotannollisesta ja kaikesta yhteiskunnallisesta elämästä poistamisen suorittamisessa lähelsessä tulevaisuudessa.

Ja sen jälkeen ei enää kenenkään keskin-kertaisella ajatuskyvyllä varustetun henkilön päähän pälkähdäkään sellaisia ajatuksia, että ihmiskunnalle välttämättömiä tuotteita pitäisi yrittää tuottaa takaperoisilla tuotantovälineillä. Kaikkien pyrkimyksenä tulee silloin olemaan tuotannollisen tekniikan mitä korkeimpien saavutuksien käytäntöönottaminen ja niiden edelleen kehittäminen. Täten menetellen tulee ihmisille välttämättömien tarve-esineiden tuottaminen vaatimaan verrattain vähän inhimillistä työtä, joten nykyisen raskaan raadannan sijasta ihmiset saavat kuluttaa aikaansa entistä enemmän tuotantotekniikan täydellisemmäksi kehittämiseen, luonnon voimien käyttämisen lisäämiseen ja muiden — tälle yhteiskunnalle toistaiseksi ehkä tuntemattomien — päämäärien saavuttamiseksi.